

BURÇAK EVREN/ Alternatif sinema ya da başka sinema

Cuma, 06 Aralık 2013 02:53

👤 📧 📧

Beğen 85

Takip Et 12

Takip et: @AydinlikGaz

Paylaş

Tweetle 0

+1 0

Share

Türk sinema ortamında, dağıtım ve ona bağlı bir şekilde oluşan iletme olgusu oldum olası tartışma konusu olmuştur. Eskinin kombin ya da ayak sistemi olarak tanımlanan tekelci dağıtım-gösterim görevini günümüzde çoğunlukla Majörler, ya da bir diğer deyimle Amerikan şirketleri almıştır. Yani sinema salonlarıyla dağıtım ağının büyük bir çoğunluğu tekelci bir zihniyetin egemenliğindedir.

Durum böyle olunca, doğal olarak, gerek dağıtımcılar ve gerekse işletmeciler iş yapacak (gişe getirisi) olan filmlere ağırlık vermekte, bunların dışındaki birçok düzeyli filme, ne yazık ki şans tanımamaktadır. Birçok ulusal ve uluslararası film festivallerinde ödül kazanmış pek çok yerli filmin gösterime girecek sinema bulamaması, ya da ölü sezon olarak tanımlanan yaz aylarında, kıyıda köşede kalmış sinemalarda az kopyala şansını denemesi kaçınılmaz olmaktadır.

Son aylarda bu duruma alternatif olma amacıyla, birkaç sinema salonu ve sinema adamı bir araya gelerek "Bize Her Gün Festival" sloganıyla "Başka Sinema" adlı bir oluşumu başlatarak, küçük ama olumlu bir adım attı. Acaba bu adım, önümüzdeki günlerde daha da büyüyerek, öteden beri özlemini duyduğumuz bağımsız sinemacıların yararlanabileceği bir dağıtım-işletme işlevini yüklenilebilir mi?

Başka sinema oluşumunun, büyüdükçe karşılaşabileceği sorunların başında ise, bu oluşuma katılan sinema sahiplerinin, hem tekelcilere bağlı olarak, hem de onlardan biraz bağımsız çalışma isteğinden kaynaklanan bir çelişkinin içinde olma durumları var. Bugün dört/beş (ya da biraz daha fazla) sinema salonunu bu oluşuma veren bu sinemaların çok sayıdaki diğer salonları ise tekelcilerin elinde. Yani sahip oldukları sinemaların bir solunu "Başka Sinema" oluşumunun hizmetinde, geriye kalan tüm salonları ise (altı ile on arasında değişen salonlar) tekelcilerin hizmetinde. Böylesine bir durumda Başka Sinema oluşumunun alanı ne kadar genişleyip, ömrü ne kadar olabilir? Sanırım ilerleyen zamanda bunu daha net bir şekilde görebileceğiz.

Diğer taraftan Başka Sinemanın programına baktığımızda, gösterim olanağını bulmakta zorluk çeken ya da hiç bulamayan filmler yerine, çoğunlukla her yerde rahatlıkla gösterim bulabilecek Türk filmleri yer alıyor. Yani "Başka Sinema"lar da gişeye oynar gibi görünüyor. Tabii bu durum da onların en doğal hakkı.

Ham tekelci zihniyetin, hem de ona alternatif olarak ortaya çıkan Başka Sinema'nın, yalnızca festivallere oynayan, orada da birkaç tanıdık jüri üyesiyle hak etmedikleri ödülleri alan, ama gişe açısından hiçbir şansları olmayan, ama buna karşılık ülkemizdeki dağıtım-işletme zihniyetini eleştiren filmlerle onların pazarlamacı yapımcılarına da bir hayrı dokunmayacak. Çünkü hiç seyircisi olmayan (ya da onbinin altında kalan) göstermelik ödüllere donatılmış bu tür filmlerin dertlerine deva olacak, bir dağıtımcı ve işletmeyi yalnızca bizim ülkemizde değil, dünyanın da hiçbir ülkesinde bulmak pek kolay değil. Belki zaman eleştirdiğimiz tekelci olarak adlandırdığımız dağıtım-işletmecilerin çok günahı var ama, inanın bu konuda (yani yalnızca festivallere oynayan filmler konusunda) hepsi günahsız. Onun için, bir süre daha kendileri ve de festivaller için film yapanlar, bu filmleri yine kendileri izleyecekler. Festivalde hakkıyla ödül kazanan filmler için ise her kapı açık.